

denne Skoleordning er inde paa det rigtige Spor. Dette sidste er sikkert rigtigt, og jeg skulde heller ikke modsætte mig, at Lovforslaget blev vedtaget, uden at der bliver nedsat Udvalg, endskønt jeg ikke vil lægge Skjul paa, at der er enkelte Ting i Lovforslaget, som ikke tilfredsstiller mig og mit Parti — i øvrigt vel heller ikke adskillige andre indenfor de sønderjydske Landsdele. Jeg deler altsaa ikke helt de Anskuelser, som det ærede 19de tingvalgte Medlem (Jefsen Christensen) fremsatte, idet han udtalte, at den Bestemmelse, at Loven skulde til Revision inden 3 Aar, var den eneste Grund til, at den kom frem til Revision. Der er sikkert Bestemmelser i de enkelte Paragraffer, som adskillige kunde ønske ændret, og som vi kan behandle i det Udvalg, der nu er bebudet.

Jeg vil gerne knytte et Par Bemærkninger til nogle af Paragrafferne i det foreliggende Lovforslag. Der er et særligt Afsnit, som omhandler Undervisningspligten. Jeg har for kort Tid siden læst en Avisartikel, som var skrevet af et konservativt Medlem af dette høje Ting, der endog mente, at Undervisningspligt var et Indgreb i Forældrerettighederne. Jeg tror at kunne sige, at hvis vi virkelig skulde komme til at ophæve Undervisningspligten, vilde det, saaledes som Forholdene er nu, og som de har formet sig i Krigens Tid, medføre Ulemper dernede for Skolen i dens Helhed. Der vilde sikkert være mange Børn, som da ingen Undervisning vilde faa, og mange Mennesker vilde sikkert medvirke til, at Børnene kom bort fra Skolen i Utide, fordi de kunde have Brug for deres Arbejdskraft. Jeg har som Medlem af en Skolekommission gjort den Erfaring, at der i Sønderjylland er mange, som ønsker at blive fri for Skolen inden Udløbet af den Tid, der er fastsat som undervisningspligtige Aar, og som kunde ønske at komme bort fra Skolen enten for at komme i Arbejde hos Bønderne eller hos en Læremester — ofte er det efter Tilskyndelse fra vedkommende Arbejdsgiver.

Maa jeg i den Henseende henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa de Bestemmelser, der findes i Loven af 1904 med Hensyn til Dispensationer. Der staar deri, at der kun maa gives Adgang til

Dispensation, naar særlige Omstændigheder indenfor vedkommende Familie kræver det eller berettiger dertil; men det forekommer mig, at man i visse Skolekommissioner er alt for villig til at dispensere, naar Barnet er fyldt 14 Aar, inden det paagældende Skoleaar er udløbet. Der er mange — og Antallet stiger stadig —, der kræver at faa Dispensation. Efter de Oplysninger, jeg har faaet fra Nord for den gamle Grænse, hører det til Sjældenhederne, at man der dispenserer fra Skolen, inden Skoleaaret er udløbet, men hos os er det indenfor mange Skolekommissioner blevet saaledes, at naar et Barn har naaet øverste Klasse, altsaa paa en vis Maade har naaet Skolens Maal, mener man uden videre, at nu har dette Barn eller dets Forældre et vist moralsk Krav paa, at det bliver fri for den øvrige Skolegang. Jeg har villet henlede Ministerens Opmærksomhed herpaa, for at der eventuelt kunde gives Instrukser i saa Henseende. Jeg tror, at den Skoletid, som nu er fastsat til at vare fra det 7de til det 14de Aar, ikke er for lang. Vi har tidligere i Sønderjylland gaaet i Skole fra det 6te til det 15de Aar eller til det 16de Aar, hvis man ikke havde naaet Skolens Maal. Jeg skal indrømme, at der kan være noget berettiget i, at Skolemyndigheden har en vis Ret til at dispensere paa dette Omraade, naar Talen er om fattige Familier eller i andre Tilfælde. Men denne Dispensationsbeføjelse maa ikke anvendes i saa vid Udstrækning, som det nu sker, og som det tidligere har været Tilfældet. Jeg mindes, at i min Skoletid kunde der dispenseres i alt for stor Maalestok. Ganske vist havde vi ikke saa mange Fag i Skolen som nu, men jeg ved, at den Skoleundervisning, der gaves i sin Tid, var alt for ringe — til Trods for at vi havde flere Skoleaar den Gang end nu —, fordi der gaves Dispensation til de fattige og i øvrigt til mange andre.

Den Bestemmelse, der er indsat i § 3, næstsidste Afsnit, tilfredsstiller hverken mig eller mit Parti — og jeg tør sige: heller ikke mange indenfor de sønderjydske Landsdele —, nemlig at kun den er valgbar til Skolekommissionen, der har kommunal Valgret. Jeg kunde ønske, at enhver, som har Børn i den paagældende Skole, naar vedkommende da ellers har sine borgerlige Rettig-